

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【建和卑南語】 高中學生組 編號 3 號

tu lremak na dawa

kanta na Pinuyumayan na “dawa” kema mu, mau nanta kaakanan di mau nanta pukakedangan data daddek, marnguringuc data kavaawan, na kakuwayanan lra, na palalisiyan lra, na kailayan lra, na kapalisilisi lra, iniyan na adi melri muravak a dawa, ini na “ dawa tu lremak ” salaw asavak di alaway tu pauwayan.

adiyu diya, inta na Pinuyumayan, na uwa’umayan mu, mau tu kiyakarunan na vavayan. kemirami kana remavay di temhus, lrematud, palru kana mare’ani mu, tu kiyakarunan da vavayan peniya. na ma’inayan mu, micepa da ’ema’iyar i dekalr, i ’uma’uma di mukuwa pa’alrupa padulu datu paakan da rinuma’enan.

alra kana mikakuwayanan ta da tatehusan kana dawa di, kurena’uwan lra data kinavulayan a kakuwayanan na vavayan na Pinuyumayan. kana ’ami’ami nu puka duwa vulan di puka telu vulan mu, mau lra na kalratudan da dawa i dekalr, kemirami lra murairaip kantu uwa’umayan na saraypan na vavayan, musa’ur di mukasakasa tu piniangeran, palru kimipiya kantu lrinatudan. nu semkad lra mu, uri paruwaday lra nadu na sararaipan. ta

pulivunay datu kinaulepan, ta pucaliyay diya datu inuraipan, tu inusa’uran, kema di muhamut kinuwa lra ini na saharan i dekalr.

palru harem, ini na semasaharan na muhamut kema mu, adi diya mureput na Puyuma di na Pinaseki. ara melri pinauwayan kanantu kimipiya lrinatud da dawa. aymu, kemay kantu pauwayan na sararaipan, tuy pinatakesiyan kana vavayan lra, na uwasa’uran lra, na pinucepayan lra, na kailayan lra, na markalramanan martukutukudan lra, di na marpanadanadam kanini na kinavulayan. ini na kinaasavak da pauwayan mu, mau nanta lralrepusan kana adiya ma’evut ta takakesiyan da kiyaangeran kanidu.

kanini kana telu, pata ’amiyan, na lralrakan kanta i Kasavakan mu, kana karamianger lra na cau kantu kakuwayanan na cacungulran di mudanin awlra, kurelrang venavasuk datu lremak na dawa na uwa’umayan lra na palalisiyan diya peniya. salaw semangar na dawdawan, ta parekedangaw pacungulraw nanta kakuwayanan, maruwaya mulrepus kema.

小米文化

卑南族傳統生活中，「小米」是糧食也是精神食糧，舉凡文化、祭儀、倫理、禁忌。。。等等，無不息息相關。

過去的卑南族社會，農事是婦女的工作，從小米田的燒墾開始，接著播種、除草以及收割，無一不是女人的工作，男人則是負責守護部落的安全以及上山狩獵為族人準備佳餚。

每年正逢小米除草的季節，部落婦女開始便會自發性的組成換工團，互助合作輪流完成各家田間除草的工作。婦女除草的工作，會持續一個月左右，結束之後，換工團也將解散，為了慰勞彼此的辛勞以及維繫感情，就會舉辦慶祝完工及聯誼活動，這也就是「除草完工慶」的起源。

此項活動在南王部落及檳榔部落未曾間斷過，雖然祭儀及慶祝活動不再是為了除草工作的完成而辦，但是婦女團契所傳遞的團結、負責、等美德，這一層更深的意涵才是延續不滅的精神所在。卑南族的子弟們及在校的學生，要從體驗活動中悟出卑南族文化的精髓，藉此寄望並鼓勵孩子們能體現卑南族的傳統文化。